

Ledelse, roller og samspill i menighetene

Innhold

Emnet tematiserer utvikling av ledelse, roller og samspill i menigheter i Den norske kirke. Det har en særlig innretning overfor hvordan ulike lederroller kan samhandle i møte med lokalkirkens utfordringer. Et viktig anliggende er å ivareta og styrke kompetanse og engasjement i arbeidet med menighetens kjerneoppgaver.

Utdanningsinstitusjonene MF vitenskapelig høyskole, Teologisk fakultet (Universitetet i Oslo) og VID vitenskapelige høgskole tilbyr dette tverrfaglige emne om ledelse i menighetene. Emnet gir prester, daglige ledere/kirkeverger som er daglig leder for menighetsrådets virksomhet, diakoner, kateketer, kantorer og andre kirkelige medarbeidere økt kompetanse til å utføre grunnleggende ledelsesoppgaver lokalt. Kunnskap, profesjonsbakgrunn og erfaring den enkelte bringer med, vil sammen med teoriperspektiver og refleksjon være viktige læringsressurser i utdanningen.

Undervisningen vil i hovedsak være felles for bachelor og masterstudenter, mens arbeidskrav, vurderingsordning og pensum er differensiert etter nivå.

Hovedtemaer:

- Ledelses- og organisasjonsforståelse
- Samspill og handlingsrom mellom ulike lederroller i menigheten
- Kirkelig ledelse og kirkedemokrati
- Strategi- og utviklingsarbeid i kirken
- Makt, autoritet og kjønn
- Ledelse av profesjonsutøvere
- Arbeidsmiljø og konflikthåndtering
- Endringsledelse og frivillighetsledelse
- Juridiske, økonomiske og administrative perspektiver

Emnekode: MAVERD-548

Antall studiepoeng: 15

Tilbys som enkeltemne: Nei

Emnestatus:

Studienivå: Høyere grad

Plassering i studieløpet

Deltid: Ikke fastsatt

Undervisningsspråk: Norsk

Undervisningssted: Oslo

Undervisningstermin: Vår

Obligatorisk undervisning: Ja

Praksisstudier: Nei

Undervisningsomfang:

45 timer

Omfang studentstyrt arbeid:

360 timer

Totalt antall studentarbeidstimer:

405 timer

Læringsutbytte

Etter endt emne skal kandidaten ha følgende læringsutbytte, inndelt i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskaper:

Kandidaten

- har avansert kunnskap i ledelses- og organisasjonsfag
- har god kunnskap om begrepene styring og ledelse og hvordan disse henger sammen med juridiske, økonomiske og administrative rammer
- har omfattende kunnskap om kirkelig organisering og ulike kirkelige lederroller
- har inngående kunnskap om samspill og prosesser i lys av ulike ledelsesteorier og om å forebygge og håndtere konflikter.

Ferdigheter:

Kandidaten

- kan analysere ledelsesfaglige teorier og metoder med særlig henblikk på utfordringene som stilles til kontekstsensitiv ledelse i menighet
- evner å reflektere om ledelsesfaglige utfordringer i en kirkelig kontekst utfra teorier om makt, kjønn og autoritet
- kan etablere legitimitetsgrunnlag og handlingsrom for egen lederrolle i samspill med andre lederroller i menigheten
- kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder
- har styrket evne til samhandling i utviklingen av lokalt menighetsarbeid, kan bidra til å bygge velfungerende staber og ett godt arbeidsmiljø

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan utøve egen lederrolle med trygghet og selvinnsikt
- kan analysere og forholde seg kritisk til organisering og ledelse i egen lokalkirkelige kontekst og i tverrfaglige team
- har utviklet forståelse for egen lederrolle overfor frivillige og profesjonelle medarbeidere
- Kan reflektere rundt og definere eget handlingsrom som leder og respektere andres
- kan kommunisere om problemstillinger knyttet til kirkeledelse

Arbeids- og undervisningsformer

- forelesninger
- samtaler og diskusjon

- nettleksjoner
- gruppearbeid
- refleksjonsoppgave (arbeidskrav)

Obligatoriske aktiviteter

- Minst 80 % fremmøte
- Arbeidskrav med fokus på egen rolle som leder

Vurderingsordning

Vurderingsform	Varighet	Vurderingsuttrykk
hjemmeeksamen	3 dager	Bestått/ikke bestått

Utfyllende informasjon om eksamensvurdering

Faglig essay på 2500 ord (+/- 10 %) skrevet over et oppgitt tema

Opptakskrav

Bachelorgrad eller motsvarende

Pensum

Pensum

Arnulf, Jan Ketil 2012: *Hva er ledelse?* Oslo: Universitetsforlaget (kap 1-4, 75s)

Askeland, Harald (2012). Menigheten som organisasjon og trossamfunn. I: Birkedal, Hegstad & Lannem: Menighetsutvikling i folkekirken. Oslo: Prismet bok (115-136)

Birkedal, E: Forankring for forandring, Tidsskrift for Praktisk Teologi, 2-2015 (15 sider)

Ekeland, T.J. Konflikt og konfliktforståelse (kap 1,3,4,5,6,7) (2014)

Frank, Thomas Edward (2006). Leadership and Administration: An emerging Field in Practical Theology. IJTP, vol 10, pp 113-136 (24 sider)

Harris, M. (2012). Seeing Churches as Voluntary Associations: Category error or insight for practice. In: Niemälä, Kati (ed): Church work and management in change. Tampere: Church research institute (15 s)

Hougsnæs, M.H. Kirkesyn og kirkeledelse . halvårstidsskrift for praktisk teologi 2-2004 (ca 10 s.)

Hegstad, H: Menighetsutvikling i folkekirken. Grunnlag og formål. (2012) I: Birkedal, Hegstad & Lannem (red): Menighetsutvikling i folkekirken. Oslo:IKO forlag 9-24

Jacobsen, D. I. og Thorsvik, J. (2013). *Hvordan organisasjoner fungerer*. Bergen: Fagbokforlaget. S. 16-197 og 416-464

Saxegaard, Fredrik (2009). Presten som symboliserende, strategisk og samhandlende leder: en modell for sokneprestens lederskap i folkekirken

Schmidt, Ulla: Church reforms and Public Reforms i «Askeland/Schmidt: Church reforms and leadership of change. (18s) Church of Sweden Research series 2016

Schmidt, Ulla: Evaluering av demokratireformen i Dnk . Sluttrapport KIFO (ca 40 s)

Sirris, S. Generalistledelse framfor fagledelse i Dnk? Forventninger til prosters kompetanse ledelsen av prestedtjenesten. *Teologisk tidsskrift* 7 (1), 20-45.

Sirris, S. (2015). Hvordan lede frivillige i kirken? En verdibasert og praksisorientert modell for kirkelig frivillighetsledelse. *Scandinavian Journal of Leadership and Theology*, 1-22.

Totalt 1200 sider.